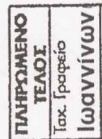

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΑΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 126

ΜΑΡΤΙΟΥ 2007

Κωδικός 2217

Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Δεν μπορούμε να αποφύγουμε να ξαναγράψουμε για τον τουρισμό του Παγωνίου. Όσο και αν πολλοί αμφιβάλλουν για μια τέτοια ανάπτυξη της περιοχής μας, έρχονται μηνύματα και ερεθίσματα που βγάζουν την «τουριστική ανάπτυξη» του Παγωνίου «πρώτο θέμα». Γίνεται συχνά αντικείμενο συζήτησης που, το λιγότερο, να θεωρείται πλέον μια λογική πορεία, ακόμη και από τους δύσπιστους. Άλλωστε βομβαρδιζόμαστε συνεχώς τηλεοπτικά από διαφημίσεις και πληροφορίες που καλούνται οι υποψήφιοι κάθε εξόδου από τις πόλεις, να επισκεφτούν περιοχές με «άγρια και παρθένα» φύση, τόπους γαλήνης και ηρεμίας και άγνωστες ομορφιές της Ελληνικής επαρχίας. Παράλληλα πολλές Νομαρχίες και Περιφέρειες προσφέρουν ελκυστικά πακέτα με πληροφορίες για την τουριστική τους ανάπτυξη, τα επιτεύγματα και τις προσφορές τους. Και ομολογουμένως αυτά που μας δείχνουν δεν είναι και καλύτερα από όσα προσφέρει το Παγώνι, σε ομορφιές, τοπία, μνημεία και παράδοση. Αν με τέτοια «πακέτα» που παρου-

σιάζονται, πληθωρικά πλέον, από όλη την Ελλάδα, δεν προβληματιστούμε και δεν «ξυπνήσουμε» δεν χρειάζονται οι ατελείωτες συζητήσεις στα καφενεία μας (όπου υπάρχουν), για εγκατάλειψη από το κράτος πρόνοιας, που το βλέπουμε ακόμη σαν ίδρυμα αλληλεγγύης για δέματα βοήθειας, αν και στις ρούγες μας, γιορτές και καλοκαίρια, όλο και περισσότερα 4Χ4 να σταθμεύουν και να ζητούν καλύτερους δρόμους! Τα μηνύματα που φθάνουν δείχνουν το δρόμο της τουριστικής ανάπτυξης που πρέπει να ακολουθηθεί. Και αυτό πρέπει να γίνει από τους Παγωνήσιους επιχειρηματίες οι οποίοι αντιλαμβάνονται και «οσμίζονται» τέτοιες ευκαιρίες. Να μη ξεχνούμε ότι με τέτοια μηνύματα οι Παγωνήσιοι έφθασαν εκεί στα πέρατα του πλανήτη και πρόκοψαν. Να μιλάμε για Τουρισμό. Συχνότερα. Για να το κάνουμε κτήμα και στόχο. Οι ευκαιρίες που παρέχουν οι αναπτυξιακοί Νόμοι είναι καλές. Περισσότερο όμως να εκτιμήσουμε την ζήτηση που όλο και αυξάνει. Είναι ένα βασικό κριτήριο για τους επιχειρηματίες.
Κ.Χ.Κ.

ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΠΟΥ ΕΙΣΑΙ «ΠΩΓΩΝΟΦΟΡΕ»!

Διαδρομές, ξεχασμένοι και ρουμανιασμένοι παλιοί δρόμοι, μονοπάτια ζωής και ευφορίας μιας άλλης εποχής που πολλοί τα νοσταλγούν. Πινακίδες που άρχισαν να εμφανίζονται προς μνημεία και ιστορικούς τόπους. Είναι από τις επισημάνσεις που μπορεί να κάνει κανείς σαν μια νέα ορατή καθοδήγηση για όσους θέλουν να ασκηθούν και να γνωρίσουν παρθένους τόπους. Αλλά και πολλοί κάποιες ηλικίας θάβειαν να κάνουν ασφαλώς κάποιες διαδρομές αναμνήσεων και αναγνώρισης δρομολογίων ζωής. Θα ξανααπευθυνώ σε εκείνον τον τόσο φιλόδοξο αλλά και ελπιδοφόρο, περιβαλλοντικό Σύλλογο, τον «Γυπαετό τον Παγωνοφόρο», να κάνει πράξη τη διακήρυξη του για την ανάδειξη του τόπου μας και το άνοιγμα κάποιων διαδρομών. Γνωρίζουν καλά οι πρωτοπόροι αυτοί νέοι μας ότι δεν είναι τα «προγράμματα» και τα «κονδύλια» που κάνουν τέτοιες ιδέες πραγματικότητα. Στα παλαιότερα χρόνια οι πρόγονοί τους τηρούσαν την παράδοση της «προσωπικής εργασίας» για την καθαριότητα των δρόμων των χωριών εν όψει πανηγυριών, ή το άνοιγμα των μονοπατιών για την μεταφορά της σοδειάς και άλλων υλικών στα σωκάτωγα των νοικοκυριών. Πού είσαι Παγωνοφόρε; Τα ατίσιμα βλέμμα σου πρέπει να βλέπει πολύ μακριά! Εκεί που έβλεπε και προέβλεπε η καταστατική σας διακήρυξη.

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΩΝ ΛΑΘΡΟΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

□ Γεμάτο είναι το Αστυνομικό Δελτίο της Διεύθυνσης Ιωαννίνων, με περιστατικά συλλήψεως λαθρομεταναστών, που όλο και βρίσκουν, μόνοι τους ή με καθοδήγηση, κάποιες αφύλαχτες διαβάσεις των συνόρων. Μεγάλος είναι ο αριθμός, σε ετήσια βάση αυτών που συλλαμβάνονται και «επιστρέφονται» στις... αφετηρίες, πολλοί για να το ξαναεπιχειρήσουν! Πάνω από 5000 είναι οι συλλαμβανόμενοι κάθε χρόνο. Αν το καλοσκεφτούμε, αυτοί δεν είναι για μας. Για την περιοχή μας. Αλλού τους ζητούν και για εκεί που βρίσκουν δουλειά πορεύονται. Όμως δεν μπορούν να διασκεδαστούν οι φόβοι, των κατοίκων και ιδίως των ηλικιωμένων, όταν γνωστά είναι και ορισμένα περιστατικά, διαρρήξεων και κλοπών στα χωριά μας. Ο φόβος αυτός δεν έχει μηδενιστεί αν και η περιοχή μας έχει χρωθεί με περισσότερους από 250 συνοριοφρουρούς. Πολλοί είναι εκείνοι που θεωρούν αναγκαία μια επαναμελέτη και επαναδιάταξη του μετώπου κατά της εισόδου λαθρομεταναστών. Ο νέος Διευθυντής της Αστυνομίας Ιωαννίνων, ας το ξαναδεί το πρόβλημα, που είναι υπαρκτό και δεν εξορκίζεται με δελτία Τύπου και καλές δημόσιες σχέσεις. Το Παγώνι, έχει δοκιμαστεί πολύ από αυτό το φαινόμενο. Οι κάτοικοι και οι όποιοι επισκέπτες, θέλουν να κυκλοφορούν άνετα και άφοβα στα χωριά τους. Ας το ξαναδεί το πρόβλημα.

Μεγάλη δημοσιότητα δόθηκε τους τελευταίους μήνες στη περιοχή μας και στον Τύπο των Ιωαννίνων σε ένα θέμα που προέκυψε έτσι στα καλά καθούμενα. Και πήρε τέτοιες διαστάσεις, λες και είναι το κυρίαρχο περιβαλλοντικό αλλά και γενικό πρόβλημα της περιοχής μας. Η κατηγορία για περιβαλλοντικό πρόβλημα που έθεσε ο Δήμος Δελβινάκιου, σε χώρο μάλιστα εκτός των ορίων του Δήμου έχει, την γενικότερη σημασία για το Παγώνι, αφού και για πρώτη φορά τίθεται τέτοιο θέμα και για πρώτη φορά εκδηλώνεται τέτοια ευαισθησία για το περιβάλλον. Θα μπορούσε να χαιρετιστεί σαν μία καλή αρχή ευαισθητοποίησης και μάλιστα από φορέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για το περιβάλλον. Για ένα θέμα δηλαδή που συνεχώς και γί-

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

Με αφορμή το αμμοχάλικο

νεται μεγάλο, αφού συνεχώς απασχολεί και την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα όργανα της οποίας παρεμβαίνουν όλο και πιο συχνότερα. Η περίπτωση μάλλον του δρόμου της Παγωνιανής είναι από τις ηπιότερες προσβολές του περιβάλλοντος, τόσο για το περιορισμένο της επέμβασης όσο και για την αναγκαιότητα να ανοίξει η κοίτη του Κουβαρά από τον μεγάλο αριθμό των δένδρων πλατάνου που αναπτύχθηκαν τα τελευταία χρόνια. Οι παλαιότεροι θα θυμούνται ότι στην κάτω κοίτη του Κουβαρά άλλοτε δεν υπήρχαν πλατάνια. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, η καταγγελία θα έχει και κάποιο καλό

αποτέλεσμα για τις διορθωτικές και συμπληρωματικές εργασίες που θα γίνουν στο περιβάλλον μετά το τέλος των εργασιών. Παρόμοια συνέβησαν και κατά την εργασία της κατασκευής του δρόμου από τους Αγίους μέχρι την Κακαβιά, όπου και τότε συνέβησαν κάποια παρατράγουδα με το αμμοχάλικο του Γορμού και του Δρίνου.

Μάλιστα μερικοί ισχυρίζονται ότι στο έργο αυτό, και για να μη τεθεί θέμα περιβαλλοντικής μελέτης, και πρόσθετων εργασιών, πάγωσαν το Πρόγραμμα NATURA 2000 της περιοχής, στα όρια του οποίου ήταν υποχρεωτική η σύνταξη

τέτοιας μελέτης. Η ευκαιρία που δίνεται με το θέμα που προέκυψε στο έργο του δρόμου προς Παγωνιανή, δίνει αφορμή για συζητήσεις και για άλλα περιβαλλοντικά προβλήματα της επαρχίας μας. Το πρόβλημα των σκουπιδιών και των ΧΑΔΑ είναι υπαρκτό και ...φωνάζει. Τώρα μάλιστα το χειμώνα που τα δέντρα είναι γυμνά και η βλάστηση χαμηλή, αποκαλύπτονται άγνωστοι τόποι, λακκίες και αόρατες γούβες γεμάτες με σωρούς από σκουπίδια. Είναι ένα σοβαρό περιβαλλοντικό θέμα για μεγαλύτερη ίσως συζήτηση. Θα πρέπει ακόμη να σταθούμε κριτικά και υπεύθυνα και στο μεγάλο θέμα της ανέλεγκτης υλοτομίας των δρυοδασών μας και απαξίωσης του φυσικού μας περιβάλλοντος που

Συνέχεια στην 2η σελ.

Με αφορμή το αμμοχάλικο

Συνέχεια από την 1η σελ.

αποτελεί και τον ανεκτίμητο πλούτο και το πλεονέκτημα για κάθε προσπάθεια ανάπτυξης της επαρχίας μας.

Θέμα προστασίας περιβάλλοντος αποτελούν και τα νερά, των πηγών και των ποταμών μας, η προστασία της άγριας πανίδας (που πολλά είδη της έχουν εξοντωθεί), το ξερίζωμα της ρίγανης, και άλλα που αναδεικνύουν καθημερινά δημοσιεύματα και οδηγίες της Ε.Ε. Με όλα αυτά, η περιπτώση της διαμαρτυρίας του Δήμου Δελβινάκιου για τις επεμβάσεις στο περιβάλλον κατά την εκτέλεση του έργου του δρόμου προς Πωγωνιανή, αποτελεί ένα καλό ξεκίνημα για μια γενική και από μηδενική βάση εξέταση των περιβαλλοντικών προβλημάτων της περιοχής, και θα ήταν συνεπής η αντίδραση διαμαρτυρίας αν συνεχιστεί και με άλλες αντιδράσεις και πράξεις για την ανάδειξη και άλλων περιπτώσεων.

Το Συνέδριο του Κεφαλοβρύσου του 2006 ήταν ευκαιρία να συζητηθούν όλα αυτά τα προβλήματα. Αυτό δεν αποκλείει να γίνει και εφέτος μια ανάλογη εκδήλωση για το Πωγωνήσιο Περιβάλλον, με την περυσινή εμπειρία και όλα νέα στοιχεία προστίθενται συνεχώς. Ο Δήμος Δελβινάκιου, που ανακίνησε αυτό το θέμα θα μπορούσε να πρωτοστατήσει στην οργάνωση μιας έστω ημερίδας (και κάθε χρόνο αν είναι δυνατόν), με την συνεργασία της Ομοσπονδίας και άλλων φορέων, διαθέτοντας μάλιστα το προνόμιο να έχει, ο μόνος Δήμος, και περιβαλλοντικό μηχανικό.

Ας ξεκινήσει έτσι ένα Κίνημα για το Περιβάλλον από την επαρχία μας. Ακόμη και μια υπερβολή θα είναι καλή για την φήμη του Πωγωνίου και την αξιοπιστία των ανθρώπων του. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ!

Νομίζω ότι ακούγεται καλά και σαν να έρχεται από το ΜΕΛΛΟΝ.

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΝΕΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Ψηλοκάστρου συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Αποστόλου Μάριος

Αντιπρόεδρος: Λεβέντης Μιχάλης

Γεν. Γραμματέας: Λεβέντης Καίτη

Ταμίας: Οικονόμου Κλεόβουλος

Μέλη: Οικονόμου Κατερίνα, Μπίλης Ιωάννης, Δεσποτέλης Μιχαήλ.

ΧΥΛΟΠΙΤΤΕΣ-ΤΡΑΧΑΝΑ-ΣΠΙΤΙΣΙΑ ΓΛΥΚΑ

Σπιτίσια, χυλοπίττες, τραχανά, γλυκά και άλλα παλιотικά παρασκευάσματα του τόπου μας στη χρυσοσχέρα Ρίνα στο τηλέφωνο 26570-31583.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΜΕΛΙ

Μήπως ψάχνετε για μέλι αγνό-τέλειο; Θα το βρείτε στο Βασιλικό στον αρχαιότερο μελισσοκόμο Παν. Κύρκο. Τηλέφωνο τις θραδινές ώρες 26570-41508.

CD ΜΕ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

Κυκλοφόρησε CD της δασκάλας το επάγγελμα Κατερίνας Ζάκκα «ΗΧΟΙ ΠΩΓΩΝΙΟΥ». Επίσης κυκλοφόρησε CD με Πωγωνήσια και άλλα τραγούδια του Βασίλη Κέγκου.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Πωλείται η εικονιζόμενη οικία Ματθαίου Βαλκωνή στο Δελβινάκι (100 περίπου τ.μ. και υπόγειο), πετρώκτηση σε πολύ καλή κατάσταση, με οικόπεδο 800 περ. μέτρων, σε πολύ καλή τοποθεσία (προσήλιο-θέα). Τιμή πωλήσεως προσιτή.

ΡΑΚΙ ΑΓΝΟ

Ρακί αγνό, ντόπιο, για φίλους στο Ζήκα στα Τηλέφωνα 26570-31265 και 6946017010

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

Έδρα: Πωγωνιανή

Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:

Κων. Χρ. Κωστούλας

Διευθύνσεις επικοινωνίας:

Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44002), τηλ. 26570-31333

Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέστη 16 (Τ.Κ. 45332),

τηλ. 26510-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ

«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»

Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ
2657-0-

ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Κεφαλοβρύσου	41210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22006
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφαλ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελλίκου	22216
	22365

Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης	
Δελβινάκιου	22085-22086
Αστυνομία Βήσσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201

Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344
Τελωνείο Δρυμάδων	31050

ΤΗΛΕΦΩΝΑ
ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ανώ Πωγωνίου	(26570) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινάκιου	(26570) 22204
	ΦΑΞ - 22444
Κοιν. Λάδωνης	(26570) 51667
Κοιν. Πωγωνιανής	(26570) 31227

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗ»

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κάμπος του Ξηροβάλλου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου» Μια σύνθετη εργασία για το πέρασμα του Ξηροβάλλου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωριμία με την Πωγωνιανή» Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιανή
3. «Πωγωνιακά» Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπριδίου που πρωτοεκδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 1 Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Ερευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνύμια κ.ά.
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1 Ένα 16σελίδο μεγάλο σχήματος 20x28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μάνα μολογεί κι εγώ γράφω» Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δόλο και αλλού.
7. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 2 Θέματα: Ερευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνύμια-Φωτογραφία
8. «Πωγωνιανή» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ενα ποδι του '40 θυμάται» Ένα «παιδικό ρεπορτάζ» ενθυμήσεων από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδωλογράφοι του Γένους» Μια καταγραφή ενθυμήσεων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπάτων (Μερόπης) Πωγωνίου» Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπάτων.
12. Αχ. Βοζιάρης: «Ενα άλλο παιδί του '40 θυμάται από την Ιταλοκρατούμενη πλευρά»
- 12Α. Αχ. Βοζιάρης: «Η δεύτερη δεκαετία της ζωής μου»
13. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 3
14. Κων. Χρ. Κωστούλα: «Το δικό μου κανισάκι»
15. Ενθυμήσεις του Μάνθου Μάρη Σχόλια - σημειώσεις Κων. Χρ. Κωστούλα
17. Κων. Χρ. Κωστούλα: Γεώργιος Πανταζίδης.
19. Γ. Λεκάκης: Το ημερολόγιο ενός λοχία από τη Μερόπη

ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΔΡΟΜΟ
ΤΕΡΙΑΧΙΟΥ-ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΟΥ

Τον ανάδοχο έργου, που είναι η ΑΤΕ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΗ, για το έργο ολοκλήρωσης της Επαρχιακής Οδού Τεριάχι-Σταυροδρόμι προϋπολογισμού 150.000 ευρώ, ανέδειξε η αρμόδια Νομαρχιακή Επιτροπή της Ν.Α.Ι.

Στην ίδια επαρχιακή οδό ήδη ενδίδεται σε εξέλιξη και άλλη εργολαβία, που εκτελεί έργο προϋπολογισμού 200.000 ευρώ..

ΕΡΓΑ 600 ΧΙΛ. ΕΥΡΩ ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ
Χ. ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ-ΑΡΥΜΑΔΕΣ

Σημειωσιακά έργα ύψους 600.000 ευρώ προωθεί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στον υπό κατασκευή οδικό άξονα από Χάνι Δελβινάκι μέχρι Δρυμάδες. Συγκεκριμένα πρόκειται για την κατασκευή κόμβων σύνδεσης ΔΔ με την οδό προϋπολογισμού 300.000 ευρώ και για έργα προστασίας της οδού προϋπολογισμού επίσης 300.000 ευρώ.

ΘΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΝ
ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ

Όπως μας πληροφορήσε αρμόδιος, η πρόταση για την ανάδειξη πολιτιστικών μονοπατιών στον διακοινοτικό χώρο δήμου Άνω Πωγωνίου και διενεργήσε Κοινότητας Πωγωνιανής ξαναμπάνει στη διαδικασία υλοποίησης. Πολλά χρόνια βέβαια έχουν περάσει και πολλές φορές στο παρελθόν και από τον προηγούμενο Δήμαρχο έχει αναγγελθεί σαν πρόταση και έργο. Πάντως πριν από το καλοκαίρι δεν φαίνεται να ξεκινάει..

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Πέρασαν δυο χρόνια από την έναρξη της δημιουργίας ενός Ιδρυματός Μελετών Πωγωνίου από τον σημερινό μας καθηγητή της Ιστορίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Απόστολο Παπαϊωάννου. Δεν θέλουμε να στενοχωρηθούμε τον αγαπητό μας Λάο, αλλά αργεί πολύ να ξεκινήσει αυτό το πολύ ενδιαφέρον για την επαρχία μας Ιδρυμα. Δεν εμπίπτει εις εννοιό που θα πείσουμε τον εμπνευστή αυτής της ιδέας. Κρίνουμε όμως ότι είναι αναγκαίο και πολύ χρήσιμο για την περιοχή μας, και θα χαρούμε πολύ να έχουμε και να δημοσιεύουμε καλά νέα.

ΤΟ ΠΗΓΑΙ ΣΤΟ «ΝΙΟΝΕΡΟ»

Σε φύλλο μας τον περασμένο χρόνο καταγράψαμε μία πρόταση, με την ευκαιρία της κατασκευής του δρόμου από Χάνι Δελβινάκι προς Πωγωνιανή και Δρυμάδες, για την διάσωση, προβολή και ένταξη του παλιού (από το 1904) πηγαδιού «Νιόνερο» λίγο πριν από την Πωγωνιανή. Το πηγάδι αυτό αποτελεί ένα μνημείο για το χωριό και θα μπορούσε, εκεί δίπλα στο παλιό γεφύρι (από το 1895), να αποτελέσει ένα επιστήμιο μνημειώδες σύνολο. Μας είχε πει τότε ο πρόεδρος της Πωγωνιανής κ. Παντ. Τάφης ότι θα πραγματοποιήσει η Κοινότητα. Ο δρόμος προχωρεί με ταχείς ρυθμούς, και όπως φαίνεται, το μεγάλο αυτό οδικό έργο του Πωγωνίου θα είναι έτοιμο μέσα στο χρόνο. Θα ήταν καλό να γίνει και η ανάπλαση του πηγαδιού. Αναμένεται η εκδήλωση της πρωτοβουλίας.

ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΧΟΥ & ΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΙΑΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Σολωμού 20, 10682 Αθήνα

Τηλ.: (210) 3302095, Fax: (210) 3836761, E-mail omikgr@hol.gr

ΘΑ ΚΛΕΙΣΕΙ Η ΤΡΑΠΕΖΑ
ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ;

Υπό προθεσμία φαίνεται ότι είναι το υποκατάστημα της Γενικής Τράπεζας στο Κεφαλοβρύσο. Αυτές είναι οι πληροφορίες και ίσως όταν κυκλοφορήσει αυτό το φύλλο μας να έχει κλείσει αν δεν δοθεί κάποια νέα προθεσμία.. Βέβαια επιχείρηση είναι η Τράπεζα και κάνει τους δικούς της επιχειρηματικούς σχεδιασμούς. Όταν ιδρύθηκε στηρίχτηκε, κυρίως, στα χρήματα των Κεφαλοβρυσιτών μεταναστών και στις προσδοκίες από την λειτουργία της Μεταλλουργικής Βιομηχανίας Κεφαλοβρύσου. Αν τελικά κλείσει θα ήταν επικοινωνιακά καλό να μάθουν οι καταθέτες τους λόγους που οδήγησε σε αυτή την απόφαση. Για το Πωγωνί αποτελεί ένα πλήγμα στην μικρή οικονομία του το κλείσιμο ενός τραπεζιτικού γραφείου.

ΔΑΣΙΚΟ ΧΩΡΙΟ
ΜΙΑ ΙΔΕΑ ΗΤΑΝ ΚΑΙ ΠΕΡΑΣΕ!

Ο αρμόδιος υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Ε. Μπασιάκος σε δηλώσεις του επικαλείται έλλειψη χρηματοδότησης για την προώθηση του προγράμματος «Δασικά χωριά». Επρόκειτο για μια πρόταση για τη δημιουργία 54 Δασικών χωριών σε διάφορα μέρη της χώρας. Μεταξύ αυτών ήταν και το Δασικό χωριό πλησίον της λίμνης Ζαχαρίνας του Δήμου Δελβινάκιου. Έτσι τελείωσε άδοξα μία ιδέα που πέρασε από μεγάλη επικοινωνιακή προβολή που ανακινώθηκε σε πολλά συνέδρια αλλά και διάφορες εκδηλώσεις σαν κάτι αναπτυξιακό! Μια ιδέα ήταν και πέρασε! Δεν είναι δα και η πρώτη. Και άλλες έχουν μπει σαν ανάμνηση. Όπως η κυνηγοτουριστική επιχείρηση στον κάμπο Ποντικατών Ξηροβάλλου, οι κυνηγετικές περιοχές, το υδροηλεκτρικό Ρογοζίου, το Διεμπορευματικό Κέντρο στην Κακαβιά, το οικοπάγκο και άλλα και άλλα, διηγώντας τα να κλαίς!.

ΣΧΟΛΙΟ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΟΝΤΑΙ;

Μπήκε η Άνοιξη, πέρασε και το Πάσχα, έρχεται και το Καλοκαίρι! Είναι μπροστά και οι νέες διοικήσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με νέα όρεξη και νέες ιδέες. Αν υπάρχουν. Βέβαια δεν είδαμε προεκλογικά προγράμματα αυτή τη φορά και έτσι δεν έχουν καταγραφεί προτάσεις και δεσμεύσεις! Αυτονόητο είναι όμως να περιμένουν όλοι κάποια καλύτερη οργάνωση και προοπτική. Και να μη σταθούν μόνο σε διάφορες συνήθεις εκδηλώσεις των πανηγυριών ή άλλων παραστάσεων. Χρειάζεται κάτι καινούριο. Εκσυγχρονιστικό ή Μεταρρυθμιστικό! Η τετραετία πρέπει να ξεκινήσει δυναμικά. Το νέο στοιχείο που άρχισε να μπαίνει σε τροχιά στο Πωγωνί είναι ο τουρισμός. Και αυτό είναι πλέον το ζητούμενο. Η τουριστική «προίκα» μας είναι ο πολιτισμός με τα μνημεία μας και το περιβάλλον με την απαράμιλλη φύση μας. Λένε ότι είναι παρόντα και άγνωστα. Ανέξαρτα από όλα συμβαίνουν με την απαξίωση της και τη καταστροφή της. Για όλα όσα συνέπεται μια τέτοια προοπτική σαν νέα Ιδέα, πόσο προετοιμασμένοι είναι οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οι άλλοι Σύλλογοι φορείς μας, είναι προετοιμασμένοι; Και όχι μόνο για φέτος. Προετοιμασμένοι για το όρο της τετραετίας σε έναν άλλο δρόμο. Κάτι πρέπει να φανεί!

Κ.Χ.Κ.

ΟΙ ΑΓΡΟΦΥΛΑΚΕΣ ΜΠΗΚΑΝ ΣΤΗΝ...ΕΥΘΕΙΑ!

Συνέχεια και κατά περιόδους γίνονται ανακοινώσεις για την επανασύσταση της Αγροφυλακής και την πρόκληση αγροφυλάκων. Τους φέρεσαν μάλιστα και την... «αφρόνη» των περιβαλλοντοφυλάκων! Καί είναι έτοιμα και τα «μοντέλα» των «στολών» που θα φορέσουν! Τα ίδια ακούστηκαν και τελευταία. Τα περιθώρια στενεύουν για άλλες ανακοινώσεις. Μπήκαμε σε προεκλογική περίοδο και οι μήνες αναβολής είναι λίγοι. Θα περιμένουμε την οριστική απόφαση ιδρύσεως και λειτουργίας του νέου αυτού σώματος για να μπει μια τάξη στον αγροτικό χώρο, και στη φύλαξη των ιδιοκτησιών που πολλές φορές καταπατούνται προκλητικά. Ας είναι και για το περιβάλλον! Χρήσιμοι θα είναι.

ΟΙ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΟΔΟΣΗΜΑΝΣΗΣ

Δεν διαφεύγει της προσοχής όλων μας η κακή κατάσταση των πινακίδων οδοσημάνσης στους δρόμους του Πωγωνίου. Πολλές λείπουν, άλλες είναι κακοποιημένες και η κατάσταση δεν διορθώνεται με την τοποθέτηση μερικών με τη φροντίδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Βλέποντας ότι σε άλλες περιοχές έχουν γίνει κυριολεκτικά μεγάλα βήματα, δεν πρέπει να αισθανόμαστε ικανοποιημένοι από αυτή την κατάσταση. Και το καλοκαίρι έρχεται, και η κίνηση των αυτοκινήτων συνεχώς αυξάνει.

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΧΕΡΣΟΣ Ο
ΚΑΜΠΙΟΣ ΤΟΥ ΞΗΡΟΒΑΛΛΟΥ

Χρόνια τεταρτομηνός και μοιραμένος ο κάμπος Ξηροβάλλου - Ποντικατών, μετά από πενήντα έσοδα ανακατανομή, παραμένει για μια ακόμη χρονιά χέρσος, ακαλλέργητος και μη αξιοποιημένος. Οι επισπευσμένες και διαφημιζόμενες τόσο από το έργο ανακατανομή όσο και την συμβολή του στην ανάπτυξη της περιοχής, το μόνο που φρόντισαν ήταν να απευθύνουν να αναγνωρίσουν τα νέα όρια των ιδιοκτησιών τους και από εκεί και μετά, περιμένουν να έρθουν κάποιοι άλλοι να τα καλλιεργήσουν και να πληρώσουν τακτικά τα...ενοίκια! Ας ακούγεται και χαμιά τέτοια αμετακίνητη άσχημη η οποία τελικά απαιτείται ένα τεράστιο έργο του Πωγωνίου, χαλιναγωγημένο έτσι άσχημο. Με τόσα πολλά που διετέλεσαν θα μπορούσε να γίνει κάποιο άλλο παραγωγικό ή αναπτυξιακό έργο.

ΣΚΟΥΠΗΔΟΤΟΠΟΙ

Την περίοδο αυτή πριν από την ανθοφορία και την ανάπτυξη του πράσινου των δένδρων, το γυμνό τοπίο μας αποκάλυψε τη γύμνια με τόπους όπου έχουν αποθεθεί σκουπίδια και άλλα απόβλητα. Δεν θέλουμε να γράψουμε που είναι και ποια εικόνα και εντύπωση αποκομίζει ο επισκέπτης. Δεν το κάνουμε γιατί πρέπει να τα έχουν δει και να τα διαπίστωσαν και οι άρχοντες.. Σε λίγο θα τα σκεπάσει βέβαια το πράσινο χαλί της φύσης. Δεν παύουν να είναι όμως εστίες αποκορύφωσης αλλά και μόλυνση για το περιβάλλον μας. Είναι ακόμη και μια αφορμή να σχολιαζόμαστε για την ποιότητα ζωής που δεν μας ταίριαζει!

ΤΟ ΚΤΕΟ ΚΑΚΑΒΙΑΣ

Προ πολλού χρόνου έχει ανακοινωθεί ότι το ΚΤΕΟ Κακαβιάς που συστάθηκε για τον έλεγχο των εισερχομένων από την Αλβανία οχημάτων, θα εξήταζε και αυτοκίνητα...ημεδαπών κατοίκων μιας ευρύτερης περιοχής. Δεν έχουμε νέα για την απόδοση αυτού του ουστού μέτρου, και ποιος είναι ο αριθμός των οχημάτων των κατοίκων που εξετάστηκαν. Αν μας διαβάσουν εκεί στα σύνορα οι αρμόδιοι του ΚΤΕΟ, ας μας στήλουν κάποιο στοιχείο για αυτή τη δραστηριότητα τους που στοχεύει στη εξυπηρέτηση των πολιτών κατοίκων της περιοχής μας.

«VILLA PAPPAS»

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ

ΣΤΟ ΚΑΝΑΛΙ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Τηλ. 26820 - 51820

Πανοραμική θέα στο Ιόνιο
Αιωνόβιες βελανιδιέςΤουριστικός Σύμβουλος: Αντώνης Μ. Παπάς
Τ. Δικηγόρος & Ταξιδευτής - Κινητό: 6978585926

ΚΑΦΕΣ
ΚΩΣΤΟΥΛΑ

ΕΘΝ. ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ 39 ΠΡΕΒΕΖΑ

ΤΗΛ. 26820-22313

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Λ.Σ.ΗΠΕΙΡΟΥ

Η Εταιρεία Λογοτεχνών και Συγγραφέων Ηπείρου ανακοινώνει ένα πρόγραμμα εκδηλώσεων για το 2007. Οι εκδηλώσεις αυτές γίνονται με τη συνεργασία του περιοδικού ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ, με το Πανεπιστήμιο και με τοπικούς φορείς. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, μεταξύ των εκδηλώσεων περιλαμβάνεται και μία στο Πωγώνι για τις 12 Αυγούστου 2007.

Τόπος εκδήλωσης: Δελβινάκι-Κτίσματα
Αφιέρωμα στην Ηπειρωτική Πεντατονική Μουσική, με συμμετοχή πολυφωνικών ομίλων Πωγωνίου.

Συνδιοργάνωση: Δήμος Δελβινακίου.

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΙΜΗΣΕ ΤΟΝ ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΛΕΦΑ

Το Υπουργείο Πολιτισμού και το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο τιμήσαν τον Γιάννη Κολέφα με την οργάνωση έκθεσης, με ένα οδοιπορικό στην τέχνη του ψηφιδωτού και εκδήλωση με πολλούς ομιλητές διακεκριμένους επιστήμονες καθηγητές και συγγραφείς. Ήταν μια εκδήλωση υψηλού επιπέδου όπου τιμήθηκε ο αείμνηστος συμπατριώτης Γιάννης Κολέφας (1927-1986), καταγόμενος από το Σταυροσκάδι, καθηγητής της Α.Σ.Κ.Τ.

Ο Γιάννης Κολέφας αφιέρωσε τη ζωή του στην ξεχωριστή αυτή τέχνη του ψηφιδωτού. Υπήρξε ο πρώτος επιστημονικά καταρτισμένος συντηρητής ψηφιδωτού στη χώρα μας για περισσότερα από είκοσι χρόνια. Οργωσε την Ελλάδα εφαρμόζοντας πρωτοποριακές μεθόδους συντήρησης και αποκατάστασης εκατοντάδων εικόνων και έργων τέχνης σε σημαντικά πολιτιστικά μνημεία της πατρίδας μας. Επέβλεψε και καθοδήγησε δεκάδες πολυάριθμα συνεργεία εκπαιδεύοντας μια νέα γενιά συντηρητών. Ταυτόχρονα υπήρξε και ο ίδιος καλλιτέχνης του ψηφιδωτού. Η σπουδαία ψηφιδωτή του σύνθεση με τίτλο «Ύμνος στην ιστορία και την τέχνη της Μακεδονίας», (73 τ.μ.), κοσμεί την Κεντρική αίθουσα Τελετών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Δικαίως θεωρείται ο «πατριάρχης» της τέχνης του ψηφιδωτού στην Ελλάδα. Ο Γιάννης Κολέφας εκτός από συντηρητή και καλλιτέχνη του ψηφιδωτού, υπήρξε και ένας αναγνωρισμένος ζωγράφος. Αλόφοιτος της Σχολής Καλών Τεχνών, θήτευσε στο πλευρό του Γιάννη Μόραλη.

Η έκθεση για τον Γιάννη Μόραλη απλώνεται σε δύο ορόφους της Βίλας Ιλίσια και θα διαρκέσει έως τις 17 Ιουνίου.

Σύμφωνα με επιθυμία του Γιάννη Κολέφα το μεγαλύτερο μέρος των έργων του θα στεγαστούν στη γενέτειρά του. Κατά την παρελθόν έργα του Γιάννη Κολέφα έχουν εκτεθεί στο σπίτι του στο Σταυροσκάδι από τη σύζυγό του Κάθια και την θυγατέρα του Όλγα.

ΕΥΧΕΣ ΜΕ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ «ΕΠΕΝΔΥΣΗ»!

Χρόνια πολλά στη «Φωνή του Πωγωνίου»

6/100 Imp. Χαλκ. «Ανάγνωση». Π. Ζωΐδη.

Αγαπημένη μας Κώστα σου ευχόμθα έτη και τεύχη πολλά να εκδίδεται τη «Φωνή του Πωγωνίου» με υγεία και μαχητικότητα.
Καλό Πάσχα
Με αγάπη Μπάμπης & Πόπη

Μπάμπη, Πόπη, Χρήστο Σας ευχαριστώ πολύ

ΤΑ «ΣΥΡΤΑ» ΣΤΟΝ ΚΑΜΠΟ ΤΟΥ ΞΗΡΟΒΑΛΤΟΥ

Σε περυσινό φύλλο μας είχαμε κάνει μια αναφορά στα «συρτά» πηγάδια του κάμπου Ποντικατών – Ξηροβάλτου με σημείωση να τα προσέξουν και να τα καταγράφουν κατά τις εργασίες του αναδασμού. Δώσαμε μάλιστα και μερικά στοιχεία για αυτά όπως μας έφθασαν από την Αμερική που είχε την καλοσύνη να μας στείλει η κ. Πολυξένη Φακατσέλη. Τα πηγάδια αυτά αποτελούν παραδοσιακά μνημεία των χωριών αυτών, μιας εποχής που συνδέεται με την επάρκεια αγαθών διατροφής από τον κάμπο αυτόν. Με τον τελευταίο αναδασμό και από έλλειψη προσοχής κατά την εκτέλεση των έργων, βούλωσε και το λαγούμι αποστράγγισης, ένα σημαντικό παλιό υδραυλικό έργο, από φερτά υλικά, χώματα, ξύλα, φύλλα και πλημύρησε ο κάμπος. Χάρη στη φροντίδα του Νομάρχη κ. Αλέξανδρου Κακριμάνη, ξεβούλωσε τμήμα του λαγούμι, ενώ ένα άλλο τμήμα αναγκαστικά κλείστηκε από την αρχή. Με τη διάσωση αυτών των παραδοσιακών μνημείων, πειστηρίων μιάς εποχής αγώνα των παλαιών για επιβίωση, αλλά και κατασκευής υδραυλικών έργων μιας τεχνικής που αποτελούσε κάποιο πρωτότυπο, καταγράφονται στοιχεία του λαϊκού πολιτισμού και πρέπει να διαφυλαχτούν να αναδειχθούν και να προβληθούν μαζί με τα κατάλοιπα του Χανιού, του ντερέβι, του πλάτανου και του πηγαδιού και των αναμνήσεων των πολέμων του 1940-41. Σε κάποιο από τα ποικιλώνυμα προγράμματα μπορεί να χωρέσουν και αυτά τα παραδοσιακά μνημεία και να αποτελέσουν ένα αξιοθέατο τουριστικού ενδιαφέροντος, ένα κομμάτι της ιστορίας του τόπου μας.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: Συμφωνία για το πρόγραμμα LIFE+

Για το Πωγώνι, τι θα εφαρμοστεί; Αρχίζουν σύντομα τα νέα Ευρωπαϊκά προγράμματα LIFE+ για την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Το LIFE+ απλουστεύει τη διαχείριση των περιβαλλοντικών δράσεων και του δικτύου Natura ενοποιώντας μια ευρεία ομάδα περιβαλλοντικών προγραμμάτων. Το νέο πρόγραμμα αναμένεται να καλύψει προγράμματα για την περίοδο 2007-2013.

Στο πρόγραμμα LIFE εντάσσεται και η προστασία των δρυοδαμών, που σε μας αποτελούν κυρίαρχο αναπτυξιακό θέμα, αλλά Ακόμη, στην περίπτωση μας, έχουμε και το δικό μας NATURA 2000, που μένει ακόμη στααζήτητα. Να δούμε τι θα κάνουν οι δικοί μας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και της Ομοσπονδίας μας, που υποτίθεται ότι ενδιαφέρονται για το φυσικό περιβάλλον, μετά και τα όσα ακούστηκαν στο ειδικό συνέδριο για το περιβάλλον στο Κεφαλόβρυσο το 2006.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

«Ο απόδημος Θεσπρωτός – Χρυσόστομος Α. Λαμπρίδης»

Με την σχολαστική επιμέλεια του Νίκου Υφαντή και την ταξινόμηση πληθώρας εγγράφων και πειστηρίων από τη ζωή και δράση του ακάματος δουλετή και εξαιρετού πατριώτη Χρυσόστομου Λαμπρίδη εκδόθηκε ένα τόμος 520 σελίδων στο οποίο τρέχει όλη η ζωή του φίλου και αγαπητού Χρυσόστομου. Πειστήρια μιας ζωής και μιας πληθωρικής δράσης, όπου πλεονάζει η αγάπη και η φροντίδα του για το χωριό του, μελετημένα και ταξινομημένα από τον Νίκο Υφαντή σκαρφαλώνουν την ζωή του Χρυσόστομου Λαμπρίδη από τα παιδικά του χρόνια. Ο Χρυσόστομος, και αυτός μεθοδικός και επιμελής κρήνη ή συγκέντρωση ένα-ένα όλα εκείνα τα πειστήρια για τα «έργα και τις ημέρες του» για την παράστασή του ως επιχειρηματίας στη Αίγυπτο, για τη συμμετοχή τους στα κοινά, και για τις προσωπικές και οικογενειακές στιγμές. Όσοι τον γνώρισαν έχουν να θυμούνται τον Χρυσόστομο αεικίνητον από τόπο σε τόπο, από υπηρεσία σε υπηρεσία, πάντοτε με κάποιο χαρτί στα χέρια και με κάποια επιβεβαίωση της πλούσιας προσφοράς του στον τόπο του. Ήμουν κοινωνός για πολλά χρόνια των προσπαθειών του, και γνωρίζω την αποτελεσματικότητα των προσπαθειών του. Σχολιάζοντας κάποτε αυτή την αστείρευτη δραστηριότητα και την αποτελεσματικότητα, έγραφα πως αν κάθε χωριό είχε έναν Λαμπρίδη πολλά χωριά μας θα είχαν επιτύχει πολλά στη ποιότητα ζωής και στην πρόοδο. Σαν υπόδειγμα με το βιβλίο αυτό ο Χρυσόστομος Λαμπρίδη πιστοποιεί το έργο του μιας ζωής και το θαυράκι επί απέναντι σε κάθε προσπάθεια αμφισβήτησής του και αλλοίωσης αληθινής ιστορίας. Είναι ένα βιβλίο προσωπικής μεν ιστορίας αλλά με τοπικό χρώμα που πλουτίζει την Ηπειρωτική βιβλιογραφία.

K.X.K.

—ΒΙΒΛΙΑ ΕΝΤΥΠΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ—

- «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ» Περιοδική έκδοση της Εταιρείας Λογοτεχνών και συγγραφέων Ηπείρου.
- Φηγός έκδοση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων.
- «Λεωνίδας Παπαζόγλου» φωτογραφικό Λεύκωμα της Μακεδονίας- συλλογή Γιώργου Γκολομπία.
- «η βελανιδιά», περιοδική έκδοση του Συλλόγου Η Αμαδρυάδα.
- Γεωργίας Σκοπούλη: «αυτές που γίναν ένα με τη γη». Έκδοση «Δωδώνης».
- Πέτρου Φουρίκη: «Νικόπολις Πρέβεζα». Έκδοση «Δωδώνης».
- Ευριπ. Σούρλα: «Ηπείρος και Αυστριακή Διπλωματία» Έκδοση «Δωδώνης».
- Χρίστου Σούλη: «Ηπειρωτικά ανιγμάτα», Έκδοση «Δωδώνης».
- Περιοδικό «Απειρος Χώρα», τεύχος 85.

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΙΚΟΣΑΧΡΟΝΑ

Αγαπητέ κύριε Κωστόυλα
Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης δεκαεννέα ετών συνεχούς εκδόσεως της εφημερίδας «Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» δεχθείτε τα θερμά μου συγχαρητήρια. Εύχομαι να είστε καλά και να συνεχίσετε με το ίδιο πάθος

Θανάσης Θεοδώρου

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ κ. ΚΩΝ. ΦΑΚΑΤΣΕΛΗ

Κατά την παρουσίαση του βιβλίου «Η ΛΑΚΚΑ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΨΗΛΟΚΑΣΤΡΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ», του Κων. Παπανικολάου.

(τα κυριότερα αποσπάσματα)

«Τα δύο βιβλία του Κώστα Παπανικολάου, πρώτος και δεύτερος τόμος, με τίτλο «Η ΛΑΚΚΑ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΨΗΛΟΚΑΣΤΡΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ», έρχονται να φωτίσουν το παρελθόν της περιοχής και να αποδείξουν ότι, όχι μόνον δεν στερείται ιστορικού ενδιαφέροντος, αλλά και ότι, στο διάβα του χρόνου, διατήρησε αναλλοίωτα, όλα εκείνα τα στοιχεία της παράδοσης και του λαϊκού πολιτισμού που συνδέουν το χτες με το σήμερα, το σήμερα με το αύριο.

Ο ιστορικός Παπανικολάου, ξετύλιξε μέχρι τέλους το κουβάρι της μνήμης και μελέτησε το πλούσιο υλικό της περιοχής, ανακαλύπτοντας έτσι τα χνάρια μιας άλλης εποχής μιας άλλης ζωής. Άλλωστε, μια αναδρομή στα περασμένα είναι πάντα πολύτιμη, όχι μόνο γιατί, ζωντανεύει τις αναμνήσεις, αλλά γιατί φέρνει τον άνθρωπο πιο κοντά στις πηγές και στις ρίζες του.

Στα χωριά της Λάκκας, από πολύ παλιά υπήρξαν πολιτισμός, μουσικές, αυτονομία μιας μικροκοινωνίας, που πίστευε στα θαύματα, στη συνέχεια της ζωής, στις σκιές των προγόνων. Υπήρξαν και υπάρχουν ακόμη και σήμερα, παραδόσεις, τοπωνύμια, επώνυμα, ήθη και έθιμα, γλωσσικές ιδιομορφίες, τρόπος ζωής, ενδυμασία, τραγούδια και άλλα λαογραφικά στοιχεία, τα οποία, όπως σημειώνει ο συγγραφέας: «αν ερευνηθούν συστηματικά και ερμηνευτούν σωστά, θα αποκαλύψουν πολλές γνώσεις για το τόσο σκοτεινό παρελθόν όλης της Ηπείρου»

Το έργο του Παπανικολάου χωρίζεται σε τέσσερα μέρη. Το πρώτο περιέχει όσα στοιχεία αφορούν όλη τη Λάκκα Πωγωνίου. Το δεύτερο μέρος ασχολείται αποκλειστικά με το Ψηλόκαστρο σαν τιμητική προσφορά στο χωριό και στους προγόνους του. Το τρίτο μέρος ασχολείται με τα λαογραφικά στοιχεία και το τέταρτο μέρος είναι το λεξιλόγιο της περιοχής με τους γλωσσικούς του ιδιωτισμούς.

Τα ιστορικά στοιχεία του παρελθόντος, ο αείμνηστος φιλόλογος Κώστας Παπανικολάου, τα συγκεντρώνει, τα εξετάζει κριτικά και τα παραθέτει με σαφήνεια. Δεν παρέλειψε να εντάξει τη Λάκκα Πωγωνίου στο όλον μείζον Πωγώνι και να δώσει έτσι, μια ενιαία γεωγραφική εικόνα για την ευρύτερη περιοχή.

Για τις αρχαιότητες ο συγγραφέας, θα μπορούσε εδώ να προσθέσει και την συστηματική έρευνα, που έχει ξεκινήσει εδώ και 25 χρόνια περίπου, στην κοιλάδα του ποταμού Γορμού στο Άνω Πωγώνι.

Εκτός από τα ιστορικά στοιχεία, στον πρώτο τόμο, γίνεται εκτενής αναφορά στη συγκρότηση του χωριού του, στην κοινωνική ζωή, στα γενεαλογικά δένδρα των κατοίκων, στην παιδεία, στην Ορθοδοξία, στην πολιτική ζωή. Πολλά από τα νεώτερα γεγονότα, που έζησε ο ίδιος, τα παραθέτει, χωρίς να παρασυρθεί από προσωπικούς συναισθηματισμούς.

Όλη η πνευματική προσφορά του, επικεντρώνεται στην επιθυμία του, να ανιχνεύσει τις ρίζες μας, να ιστορήσει την εικόνα της περασμένης ζωής και να κάνει γνωστή τη Λάκκα Πωγωνίου, με τα χωριά της και ό,τι με το χρόνο δυστυχώς, σιγά αλλά σταθερά, ξεθωιάζουν πάνω στους χάρτες και αδυνατίζουν οι εικόνες τους.

Ο Κώστας Παπανικολάου υπήρξε ένας σπουδαίος μελετητής και εξερευνητής της τοπικής ιστορίας. Ακούραστος, Ακαταπρόντητος. Μέσα από τα κείμενά του δείχνει τον δρόμο και την πορεία στους νεώτερους, να σκύψουν με αγάπη, να ανιχνεύσουν τα ανεξερεύνητα ιστορικά προγονικά κατάλοιπα του τόπου μας και να μας κάνουν κοινωνούς και συμμετοχούς του ιστορικού παρελθόντος της πατρίδας μας.

Το έργο του ενισχύει και πλουτίζει την τοπική βιβλιογραφία και προβάλλει πνευματικά το Πωγώνι.

Ακολουθώντας ο ομιλητής διάβασε αποσπάσματα από τα βιβλία του συγγραφέα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας στους φίλους και συμπατριώτες για την συμπαράσταση, συναντίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια.

Χωριά του Πωγωνίου σε αφιέρωμα του περιοδικού «Κ» της «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ»

Σε ένα ενδιαφέρον αφιέρωμα του περιοδικού «Κ» της εφημερίδας «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» για τους ακρίτες, για τη ζωή τους «Εκεί όπου αρχίζει η Ελλάδα» αναφέρονται και μερικά χωριά του Πωγωνίου. Το οδοιπορικό αναφέρεται στη ζωή στα χωριά μας Πωγωνιανή, Δρυμάδες, Ορεινό, Αργυροχώρι, Τεράχι, Αγία Μαρίνα, Κεφαλόβρυσο, στις σχολές Λάτση. Εμπλουτισμένο με ωραίες φωτογραφίες και περιεκτικά κείμενα δίνει μια εικόνα των ακριτικών χωριών μας καταγράφοντας μια πραγματικότητα που πληγώνει τη σκέψη του αναγνώστη. Οι επιλογές του ρεπόρτερ δεν είναι πολλές, ακόμη και στα χωριά με κάποιον πληθυσμό.

Μια γυναίκα, τη Σοφία Δημητρίου Βαλερά, βρήκε στο Ορεινό, μοναδική κατοικία να αγωνίζεται να επιβιώσει διατηρώντας μια κτηνοτροφική μονάδα 500 προβάτων με τη βοήθεια τριών Αλβανών τσοπάνων.

«Είπα στον εαυτό μου ότι θα μείνω στο χωριό και θα τα καταφέρω» είπε η Σοφία. Την πληγώνει όμως η μοναξιά, και συμπληρώνει: «αν ήξερα ότι θα είχαν πάρει τέτοια τροπή τα πράγματα, δεν θα ερχόμουν να μείνω εδώ. Κακά τα ψέματα. Η μοναξιά είναι μοναξιά»

Στις Δρυμάδες βρήκαν τον μοναδικό κάτοικο των χειμερινών μηνών, τον συνταξιούχο δάσκαλο Σπύρο Μπάκο. Εκεί μαζί με τους στρατιώτες του φυ-

λακίου ο Σπύρος προσφέρει τη φιλοξενία του και το χαμόγελό του στους επισκέπτες δημοσιογράφους. Στη συζήτηση αναφέρθηκε και στη διδασκαλική του πορεία: «Εγώ ξέρω ότι έπιασα ανθρώπους. Αν ήμουν καλός ή όχι θα το πουν οι μαθητές μου»

Στη Αγία Μαρίνα ο ρεπόρτερ σημειώνει ότι επτά χρόνια μετά την καταστροφική πυρκαγιά του 2000 βρήκε ακόμη ανθρώπους να μένουν στα κοντινότερα. Η υπομονή τους είναι καρτερική. «Πάμε στα επτά χρόνια που μένουμε εδώ, και ο άντρας μου είναι κατάκοπος, περνάμε δύσκολα. Πότε θα παραλάβουμε το σπίτι μας;» λέει η Πολυξένη. Άλλη 85χρονη που πήρε το σπίτι είναι ευχαριστημένη, ενώ ο σύζυγός της που κρατάει λίγα πρόβατα συλλογίζεται θυμόσοφα: «Εγώ είμαι χαλασμένο δυο φορές. Έφτιαξα ένα σπίτι τότε που τρώγονταν στον εμφύλιο τα αδερφιά μας. Και καταστράφηκε. Οι αντάρτες μου τα πήραν όλα. Παραλίγο να με πιάσουν και να με σκοτώσουν. Πήραν την οικογένειά μου και την πήγαν στη Ρουμανία». Η πίκρα δεν κρύβεται. Οι πληγές δεν κλείνουν.

Στην Πωγωνιανή και στο Κεφαλόβρυσο οι δημοσιογράφοι βρήκαν και νέους ανθρώπους. Στην Πωγωνιανή και στις Σχολές Λάτση βρήκαν τα παιδιά από τη Βόρειο Ηπειρο αλλά και Αλβανούς που μαθαίνουν τέχνες, «έχουν άποψη ζωή στην περιοχή» λέει ένας 78χρονος από τους μόνιμους κατοίκους του χωριού. Στο «Κεφαλόβρυσο των Βλάχων» ο ρεπόρτερ άκουσε πολλά στο καφενείο με όσους βρήκε εκεί. Υπάρχουν πολλές δυσκολίες» λέει μια γυναίκα που κρατάει ένα μαγαζί, και συμπληρώνει: «όμως θα μείνω να το παλέψω». Ο δήμαρχος Γιάννης Ντόντης παραδέχεται ότι προσπαθεί να τραβήξει τους νέους και έχει πολλά σχέδια για το Δήμο, για την ανάπτυξη αγροτουριστικής μονάδας και την αξιοποίηση του βουνού Νεμέρτσικα!

Αυτά περιληπτικά και άλλα καταγράφονται σε αυτό το ενδιαφέρον οδοιπορικό των δημοσιογράφων όπου στο τέλος δεν κρύβεται η απογοήτευση για την εγκατάλειψη της περιοχής: «Δυστυχώς η νεολαία δεν μένει πια στα χωριά. Θέλουν τη διασκέδασή τους, τη μόρφωσή τους... Εξέλιξη... καλή είναι η εξέλιξη, αλλά ερήμωσε την Ηπειρο» σημειώνει επιγραμματικά ένας 78χρονος.

Στις λίγες εισαγωγικές γραμμές του δημοσιεύματος ο ρεπόρτερ σημειώνει τον θαυμασμό για την περιοχή μας:

«32 χωριά ανήκουν στο Πωγώνι. Ένα σύμπλεγμα που περιβάλλεται από μια άγρια, ανέγγιχτη ομορφιά. Δάση από δρυς και κρηνιές, δίπλα σε οροπέδια και λόφους με φόντο τους επιβλητικούς ορεινούς όγκους δημιουργούν εικόνες που μαγεύουν»

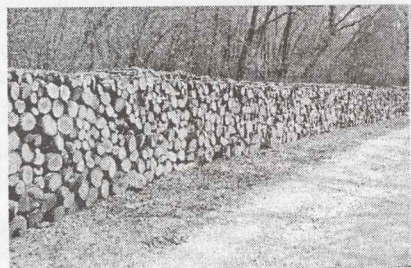
Αυτό είναι ίσως η σημαντικότερη «ανακάλυψη» των δημοσιογράφων αυτού του οδοιπορικού, που πρέπει να το προσέξουμε και να το «ανακαλύψουμε» και μες οι Πωγωνιολοί, και να το προστατέψουμε όσο είναι ακόμη καιρός.

Και αυτή η αποσπασματική αντίγραφη στις σελίδες μας του δημοσιεύματος ξεκίνησε σαν ερέθισμα από αυτήν την ενδιαφέρουσα επισημείωση των άγνωστων ρεπόρτερς που έφθασαν στα χωριά μας και μαγεύτηκαν!

ΠΡΙΝ ΧΑΘΟΥΝ ΟΙ ΒΑΡΕΛΑΔΕΣ

Ένα άλλο οδοιπορικό με μεγάλη προϊστορία

Με τις πρόσκαιρες δυσκολίες στον κατασκευαζόμενο δρόμο προς Πωγωνιανή, και τη χρήση παράκαμψης από το δάσος της Μπούνας, υποχρεώθηκα και εγώ σε μια διαδρομή μου προς Πωγωνιανή να περάσω από αυτό το κατάλοιπο του παλιού δρόμου από τη Μπούνα. Το είχα και στην ατζέντα μου να περάσω με πρώτη ευκαιρία. Να απολαύσω αυτό το ανεπανάλη-

πτο τοπίο με τις βελανιδιές, το πιο παλιό που αναφέρεται ιστορικά από πολλούς περιηγητές που πέρασαν από το παλιό ντεβένι από τις αρχές του 19ου αιώνα. Είναι ίσως το μοναδικό με ιστορική αναφορά δάσος δρυός. Αν και δεν «φούντωσε» ακόμη η βλάστηση, οι γυμνές βελανιδιές διατηρούν τη δική του μεγαλοπρέπεια,

καθώς λογχίζουν τον ουρανό και τα σύννεφα με το μεγάλο ύψος τους. Θυμήθηκα τον Παπαδιαμάντη. *Βελανιδιά, άνασσα του δρυμού, δέσποινα άγριων καλλονών, βασίλισσα της δρόσου!*

Με αυτές τις σκέψεις ανέβαινα τον χωματόδρομο μέχρι που σε μια στρόφι αντίκρισα σωρούς και στίβες από κομμένα δρυόδεντρα, μιας ακόμη λεηλασίας των δρυοδασών μας, και πού; Μέσα στο ωραιότερο κατάλοιπο των παλιών δρυοδασών του Πωγωνίου, αυτό της Μπούνας. Μου είπαν ότι προέρχονται από μια υλοτομία που συνεχίζεται! Ας το δουν άλλοι αρμόδιοι που κόπτονται για το περιβάλλον!

Καθώς έβλεπα τις στίβες των κομμένων κορμών των βελανιδιών η σκέψη μου πάει μέσα από συνειρμούς κάτω σε άλλα σχετικά πεδία. Διάβαζα ένα περιοδικό για κρασιά και οινοποιητικές επιχειρήσεις μεγάλης κλίμακας στη Γαλλία. Με μεγάλες υπόγειες κάβες κρασιών και απέραντες σειρές από δρυίνα βαρέλια. Τα κείμενα συνοδεύονταν και από φωτογραφίες αμπελώνων και υπόγειων αποθηκών με κρασιά σε βαρέλια, αλλά και μια φωτογραφία με έναν βαρελοποιό. Όλα αυτά μαζί και χωριστά ξεστράτισαν τους συλλογισμούς μου μέσα στο δάσος της Μπούνας, στους δικούς μας βαρελάδες, τους Σώπους (Σωπικιώτες) βαγενάδες, τους φημισμένους σε όλη τη Βαλκανική. Και σκεπτόμουν βλέποντας αν-

τούς τους ευθυτενείς κορμούς των βελανιδιών, που σε λίγο θα έπαιρναν το δρόμο για καυσόξυλα και κάρβουνα, γιατί, να μη γίνει μια σχολή βαρελάδων, ακόμη και στις Σχολές Λάτσης, ή με τα τόσα «Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης» (όπως έγινε αλλού για τους τεχνίτες πέτρας); Γιατί αυτή η άναρχη και ληστρική υλοτομία των δρυοδασών μας να μη περιλάβει και μια δράση για βαρελοποιία που θα έδινε απασχόληση σε νέους βαρελοποιούς και στην καλύτερη αξιοποίηση ενός πλούτου της επαρχίας μας; Δεν φθάνει να κρατούμε

την ανάμνηση των βαρελάδων της Σωπικής με το μνημείο που έστησε εκεί ο φίλος Μιχάλης Σέρβος πρόεδρος της ΠΟΑΚΑ. Και άλλοτε του είπα να φροντίσει, πριν χαθούν οι τελευταίοι βαρελάδες. Να στηθεί ένα εργαστήριο και να γίνεται και μια εκδήλωση για τα... «Σώπικα»!

Φυσικό Περιβάλλον, Παράδοση, Βαγένια και Γκομπλίτσες, Σωπικιώτες, και Ταυτότητα με τη σφραγίδα της Πωγωνήσιας Βελανιδιάς.

Για να μη ψαχνόμαστε για ανάπτυξη και άλλα πρασινάλογα με εισαγόμενα ντίσκο-μπαρ, και προηγούμενες πατάτες!!

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΦΛΕΒΑΡΗ

- * Καλός καιρός το Μάρτη στα χωριά μας, γενικά
- * Όμως ο Μάρτης δεν έξεχσε τον παραδοσιακό εαυτό του!
- * Τις τελευταίες μέρες το έδειξε
- * Με βροχές και χιόνια που κάλυψαν και μερικά χωριά.
- * Πέρασε όμως και ακολουθεί η ανοιξιάτικη μαγεία
- * Ο καιρός θα κάνει τον κύκλο του
- * ...και τα κέφια του!!

- * Άστοχη αποδείχθηκε η διαμαρτυρία κάποιων Δελβινικιών για το έργο του δρόμου προς Πωγωνιανή και Δρυμάδες.
- * Πρόσκαιρη η δυσχέρεια και γρήγορα βελτιώνεται η βατότητα.
- * Και όλα δείχνουν ότι ένας μεγάλος δρόμος προστίθεται στο δίκτυο του Πωγωνίου.
- * Πράγματι εντυπωσιάζει η κατασκευή του καθώς παίρνει πλέον την οριστική του μορφή και τις νέες διαστάσεις.
- * Υπομονή, και το καλοκαίρι το ωραίο θα φανεί!

- * Πλουτίζεται το Πωγώνι με το δρόμο.
- * Και κάποιοι άρχισαν να μας ζηλεύουν!
- * «Δρόμο πολυτελείας, κύριε Νομάρχα, τους φτάνεις», είπε κάποιος... Ζηλιάρης!
- * Κα ο Νομάρχης τον... βούλωσε.
- * «Ναι, γιατί και οι άνθρωποι εδώ είναι... πολυτελείς»!
- * Η παράδοσή μας ακόμη... επενδύει.
- * Τα προικιά μας ακόμη εκπέμπουν... λάμψη.
- * Να μη το ξεχνάμε. Να μη το... «αστοχούμε» που έλεγαν οι παλιοί μας!

- * Τι την ήθελε αυτή τη γκρίνια ο Δήμος Δελβινικίου για τα λατομικά του δρόμου;
- * Αναπόφευκτες κάποιες «πληγές» στις διανοίξεις και στη λατόμηση.
- * Τα ίδια είχαν γίνει και στην κατασκευή του δρόμου για την Κακαβιά.
- * Τώρα δεν έμειναν ούτε ίχνη από την «περιβαλλοντική» καταστροφή!
- * Ο χρόνος θα διορθώσει τις πληγές

- * Όλο και πιο συχνά ακούγεται η μαγική λέξη «ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ» στην περιοχή μας!
- * Αρχίζει και να μας αρέσει!
- * Και το κουβενιάζουμε!
- * Αλλά και κρυφακούμε!
- * Και περιμένουμε επισκέπτες!
- * Ε, κάτι βλέπουμε ότι γίνεται αλλού!
- * Εκπαιδεύομαστε και... τουριστικά!!

- * Το Πάσχα που δεν προσημειώνει η εφημερίδα μας.
- * Κάτι έδειξε
- * Θα τα πούμε αναλυτικά στο επόμενο φύλλο μας.
- * Πολύ ακούστηκε το Πωγώνι μας!
- * Και πολλοί μας καλοτύχησαν!
- * Το νιώσαμε καλά.
- * Θα τα πούμε στον... επόμενο μήνα μας!

- * Να βάλλουμε στο μυαλό μας αυτά που γράφει ο ρεπόρτερ του οδοιπορικού των ακριτικών χωριών μας:
- * «Άγρια και ανέγγιχτη ομορφιά. Δάση από δρυς και κρانيές. Δίπλα σε οροπέδια και λόφους με φόντο τους επιβλητικούς ορεινούς όγκους, εικόνες που μαγεύουν»!
- * Αυτό είναι το ΠΩΓΩΝΙ μας.
- * Να μη το ξεχνάμε!

K.X.K.

Στα Κτίσματα Πωγωνίου ο Δημήτρης Μήτσος δημιούργησε και λειτουργεί έναν σύγχρονο Ξενώνα με Ταβέρνα

- Αίθουσα εκδηλώσεων (για γάμους, βαπτίσεις, κ.α.) χωρητικότητας έως 250 ατόμων, με εξασφάλιση και ορχήστρας
- Πάρκινγκ 250 Ι.Χ.
- Παιδική χαρά
- Γήπεδο μπάσκετ
- Κατάλληλοι χώροι για εκδρομές σχολείων.

Στην ΤΑΒΕΡΝΑ θα βρείτε:

Φρέσκα καλομαγειρεμένα φαγητά
αλλά και της ώρας, από αγνά υτόπια προϊόντα.
Σας περιμένουμε, για να σας περιποιηθούμε...

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΗΤΣΟΣ

Τηλ. 26570-51122, Κιν. 6947-081150

